

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR CETVELİ.....	25

BİRİNCİ BÖLÜM BORÇLAR HUKUKUNA GİRİŞ

BİRİNCİ KISIM

BORÇLAR HUKUKUNUN KONUSU, KAYNAKLARI VE BORÇLAR HUKUKUNA HAKİM İLKELER

§ 1. BORÇLAR HUKUKUNUN KONUSU VE KAYNAKLARI	27
I. BORÇLAR HUKUKUNUN KONUSU.....	27
II. BORÇLAR HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	28
A. Anayasa.....	28
B. Kanunlar.....	29
1. Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu	29
2. Ticaret Kanunu	31
3. Diğer Kanunlar	33
§ 2. BORÇLAR HUKUKUNA HÂKİM OLAN İLKELER.....	34
I. İRADE ÖZGÜRLÜĞÜ İLKESİ.....	34
A. Sözleşme Özgürlüğü (Hürriyeti) İlkesi.....	35
B. Eşitlik İlkesi.....	36
C. Şekil Serbestisi İlkesi	36
II. NİSBİLİK İLKESİ	37
III. KUSUR SORUMLULUĞU İLKESİ	37
IV. DÜRÜSTLÜK İLKESİ.....	38
V. KURALALARIN EMREDİCİ OLМАMASI İLKESİ.....	38
VI. HÂKİMİN TAKDİR YETKİSİ İLKESİ	38
VII. BORÇLAR HUKUKUNA HAKİM DİĞER İLKELER	39

İKİNCİ KISIM

BORÇ İLİŞKİSİ VE SORUMLULUK

§ 3. BORÇ - BORÇ İLİŞKİSİ KAVRAMI İLE BORÇ İLİŞKİSİNİN UNSURLARI.....	41
I. BORÇ - BORÇ İLİŞKİSİ KAVRAMI	41

II.	BORÇ İLİŞKİSİNİN UNSURLARI	42
A.	Alacaklı	42
B.	Borçlu	43
C.	Edim	43
1.	Konusu.....	43
2.	Türleri	44
a.	Olumlu-Olumsuz Edimler.....	44
b.	Sürelerine Göre Edimler	44
c.	Bölünebilir – Bölünemez Edim.....	44
d.	Şahsa Bağlı Edim – Maddi Edim	45
e.	Parça Borcu – Cins Borcu	45
III.	BORÇ İLİŞKİSİNİN KAYNAKLARI.....	46
§ 4.	BORÇ İLİŞKİSİNİN İÇERDİĞİ HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	47
I.	BORÇ İLİŞKİSİNİN İÇERDİĞİ HAKLAR.....	47
A.	Aslı Hak Olarak Alacak Hakkı	47
1.	Alacak Hakkı ve Talep Hakkı	47
2.	Alacak Hakkının Hukuki Niteliği ve Özellikleri.....	48
a.	Alacak Hakkı Bir Yararlanma Hakkıdır.....	48
b.	Alacak Hakkı Bir Malvarlığı Hakkıdır	48
c.	Alacak Hakkı Nispi Bir Haktır.....	48
d.	Alacak Hakları Sınırlı Sayıya Bağlı Değildir	49
e.	Alacak Hakları Geçici Niteliktedir.....	49
B.	Fer'i Haklar (Yan haklar)	49
C.	Tali (İkincil) Haklar	50
1.	Yenilik Doğuran Haklar	50
a.	Yenilik Doğuran Haklar Kavramı ve Genel Özellikleri.....	50
b.	Yenilik Doğuran Hakların Türleri	51
aa.	Kurucu Yenilik Doğuran Haklar	51
bb.	Değiştirici Yenilik Doğuran Haklar	51
cc.	Bozucu Yenilik Doğuran Haklar	51
2.	Defi Hakları	52
3.	Yönetim Hakları ve Temsil Hakları.....	53
II.	BORÇ İLİŞKİSİNİN İÇERDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLER	53
A.	Birincil Yükümlülükler	53
1.	Aslı Yükümlülükler	53
a.	Aslı Edim Yükümlülükleri	53
b.	Yan Edim Yükümlülükleri	54
2.	Özen Gösterme (Yan) Yükümlülükleri	55
a.	İfaya Yardımcı Özen Gösterme Yükümlülükleri	55

b.	Koruyucu Yan Yükümlülükler	56
B.	İkincil (Tali) Yükümlülükler.....	56
III.	DÜRÜSTLÜK KURALINDAN KAYNAKLANAN SÖZLEŞME BENZERİ BORÇ İLİŞKİLERİ	57
A.	Sözleşme Görüşmeleri Nedeniyle Oluşan Borç İlişkisi (culpa in contrahendo) Teorisi	57
B.	Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşmelerden Doğan Borç İlişkisi Teorisi	58
C.	Sözleşme Sonrası Kusurlu Davranış (culpa post contractum finitum) Nedeniyle Oluşan Borç İlişkisi Teorisi.....	58
D.	Edim Yükümlülüklerden Bağımsız Borç İlişkisi Teorisi	59
IV.	KÜLFET (YÜKÜM)	60
§ 5.	EKSİK BORÇLAR (TABİ BORÇLAR)	60
I.	KAVRAM	60
II.	EKSİK BORÇLARIN TÜRLERİ.....	61
A.	Doğuştan Eksik Borçlar	61
1.	Kumar ve Bahis Borçları	61
2.	Evlenme Simsarlığından Doğan Borçlar	62
3.	Ahlâki Bir Görevin Yerine Getirilmesine İlişkin Yardımlar	62
4.	Hukuka ve Ahlâka Aykırı Sözleşmelere Dayanarak Yapılan İfalar.....	63
B.	Sözleşmeden Doğan Eksik Borçlar	63
C.	Sonradan Eksik Borçlar	64
1.	Zamanaşımına Uğramış Borçlar	64
2.	Konkordato Dışı Kalan Borçlar	64
D.	Geçici Eksik Borçlar	64
 ÜÇÜNCÜ KISIM		
HUKUKİ İŞLEMLER VE HUKUKİ İŞLEMDEN DOĞAN BORÇ İLİŞKİLERİ, KAZANDIRMA VE SEBEP KAVRAMLARI		
§ 6.	HUKUKİ İŞLEMDEN DOĞAN BORÇ İLİŞKİLERİ.....	65
I.	HUKUKİ İŞLEMİN HUKUKİ OLAYLAR VE FİİLLER İÇİNDE YERİ	65
A.	Hukuki Olaylar	65
B.	Hukuki Fiiller	65
1.	Hukuka Aykırı Fiiller	66
2.	Hukuka Uygun Fiiller	66
a.	İrade Açıklamaları.....	67
aa.	Hukuki İşlemler.....	67
bb.	Hukuki İşlem Benzeri Fiiller	67

cc. Maddi Fiiller	68
b. Bilgi (Tasavvur) Açıklamaları	68
c. Duygu Açıklamaları	68
II. HUKUKİ İŞLEM KAVRAMI, UNSURLARI VE SONUÇLARI	68
A. Hukuki İşlem Kavramı.....	68
B. Hukuki İşlemin Unsurları	69
1. Hukuki İşlemin Kurucu Unsurları	69
a. İrade Beyanı (Açıklaması).....	69
aa. İrade.....	70
aaa. Fiil İradesi.....	70
bbb. Beyan İradesi	70
ccc. Hukuki İşlem (Sonuç) İradesi	71
bb. Beyan Unsuru.....	71
aaa. Açık İrade Beyanı	72
bbb. Örtülü İrade Beyanı	72
aaaa. Susma	73
bbbb. İradeyi Gösteren Davranışlar.....	74
2. Eklenmesi Gereken Diğer Kurucu Unsurlar	74
B. Hukuki İşlemin Geçerlilik Unsurları	74
C. Hukuki İşlemin Etkinlik Unsurları.....	74
III. İRADE BEYANIN YORUMU	75
A. Yorum Kavramı.....	75
B. Yorum Teorileri	75
1. İrade Teorisi.....	75
2. Anlam Verme Teorisi	76
3. Beyan Teorisi	76
4. Güven Teorisi.....	77
IV. HUKUKİ İŞLEMİN TÜRLERİ	78
A. Tek Taraflı Hukuki İşlemler.....	78
B. İki Taraflı veya Çok Taraflı Hukuki İşlemler.....	79
C. İvazlı Olup Olmadığına Göre Hukuki İşlemler	79
D. Hukuki Sonuçlarını Meydانا Getirdikleri Ana Göre Hukuki İşlemler.....	79
E. Malvarlığına Yaptığı Etkiler Bakımından Hukuki İşlemler	80
1. Borçlandıracı İşlem	80
2. Tasarruf İşlemleri.....	81
3. Borçlandıracı İşlemler ile Tasarruf İşleminin Farkları.....	82
F. Sebebe Bağlı Olup Olmadıklarına Göre Hukuki İşlemler	83

1. Sebebe Bağlı Hukuki İşlemler.....	83
2. Sebepten Soyut Hukuki İşlemler	84
§ 7. KAZANDIRMA VE SEBEP KAVRAMLARI	84
I. KAZANDIRMA	84
II. KAZANDIRMANIN SEBEBİ	85
A. Genel Olarak.....	85
B. Kazandırma Sebebine İlişkin Türler (Kazandırma Şekilleri).....	86
1. İfa sebebi.....	86
2. Alacak sebebi	86
3. Bağışlama sebebi	86
4. Teminat sebebi	86
5. Karma sebepler	86
III. SEBEBE BAĞLI HUKUKİ İŞLEMLER – SOYUT İŞLEMLER	87
A. Sebebe Bağlı Hukuki İşlemler.....	87
B. Soyut Borç Tanımı (İkrarı).....	88

DÖRDÜNCÜ KISIM

SÖZLEŞMEDEN DOĞAN BORÇ İLİŞKİLERİ

§ 8 SÖZLEŞME KAVRAMI, SÖZLEŞMELERİN SINIFLANDIRILMASI VE SÖZLEŞMELERİN KURULUŞU.....	89
I. SÖZLEŞME KAVRAMI	89
II. SÖZLEŞMELERİN SINIFLANDIRILMASI	90
A. İsimli (Tipik) - İsimsiz (Atipik) Sözleşmeler	91
1. İsimli Tipik Sözleşmeler	91
2. İsimsiz (Atipik) Sözleşmeler.....	91
a. Kendine Özgü Yapısı Bulunan (Sui Generis) Sözleşmeler	92
b. Bileşik Sözleşmeler	92
c. Karma Sözleşmeler	93
B. Tek Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmeler — Her İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmeler	94
C. Elektronik Sözleşmeler-Akıllı Sözleşmeler	95
III. SÖZLEŞMELERİN KURULUŞU: İRADE AÇIKLAMASI VE UYGUNLUK.....	96
A. Genel Olarak	96
B. Uygunluk Kavramı.....	96
1. Sözleşmenin Esaslı Noktaları.....	97
a. Objektif Esaslı Noktalar	97
b. Sübjektif Esaslı Noktalar	98

2. Sözleşmenin Yan Noktaları (Tali Noktalar)	98
C. Karşılıklı İradelerin Açıqlanması (Öneri ve Kabul).....	99
1. Öneri.....	99
a. Önerinin Unsurları	99
b. Öneri ve Öneriye Davetin Farkları	101
c. Önerinin Bağlayıcılığı	101
d. Öneri Sayılmayan Durum (İsmarlanmayan Şeyin Gönderilmesi)	103
e. Önerinin Geri Alınması (Öneriden Dönme veya Cayma)	103
2. Kabul Beyanı Kavramı, Kabul Beyanının Bağlayıcılığı ve Geri Alınması.....	104
a. Kabul Beyanı Kavramı	104
b. Kabul Beyanının Bağlayıcılığı ve Geri Alınması.....	105
IV. SÖZLEŞMENİN MEYDANA GELDİĞİ (KURULDUĞU) AN	106
V. SÖZLEŞMENİN HÜKÜM VE SONUÇLARINI MEYDANA GETİRDİĞİ AN	106
VI. SÖZLEŞMELERDE ŞEKLİ.....	107
A. Şeklin Türleri	107
1. Kanuni Şekil - İradi Şekil.....	107
2. Geçerlilik Şekli — İspat Şekli.....	107
3. Kanuni Geçerlilik Şeklinin Türleri.....	108
a. Yazılı Şekil.....	108
b. Resmi Şekil.....	108
B. Şekle Uymamanın Sonuçları.....	109
1. Kısmi Hükümsüzlük (Kısmi Butlan)	109
2. Tahvil (Hukuki İşlemlerin Dönüştürülmesi)	110
3. Dürüstlük Kuralından Kaynaklanan İstisna	110
V. GENEL İŞLEM KOŞULU İÇEREN SÖZLEŞMELER	110
A. Genel Olarak.....	110
B. Genel İşlem Koşulunun Tanımı ve Uygulama Alanı	111
C. Genel İşlem Koşulunun Unsurları.....	111
1. Sözleşmenin Güçlü Tarafınca Önceden Tek Yanlı Olarak Hazırlanması ve Kullanılması	111
2. Çok Sayıda Sözleşme İçin Genel ve Soyut Nitelikte Hazırlanması	112
3. Önceden Belirlenen Sözleşme Koşullarının Kullanılması	113
D. Genel İşlem Koşullarının Denetimi ve Yaptırımlar.....	114
§ 9. İLÂN YOLUYLA ÖDÜL SÖZÜ VERME (VAADİ)	115
§ 10. ÖN SÖZLEŞME (SÖZLEŞME YAPMA VAADİ)	116

BEŞİNCİ KISIM**İRade ile İrade Açıklaması Arasında İstenilerek Meydana Getirilen Uygunsuzluk, İrade Bozukluğu Halleri ve Aşırı Yararlanma**

§ 11. İRADE İLE İRADE AÇIKLAMASI ARASINDAKİ İSTENİLEREK MEYDANA GETİRİLEN UYGUNSUZLUK	119
I. GENEL OLARAK	119
II. İRADE İLE İRADE AÇIKLAMASI ARASINDA İSTENİLEREK MEYDANA GETİRİLEN UYGUNSUZLUK HALLERİ	120
A. Zihni Kayıt ve Şaka (Latife) Beyanı	120
B. Muvazaa (Danışıklık)	120
1. Muvazaa Kavramı.....	120
2. Muvazaanın Unsurları.....	121
a. Görünürdeki İşlem.....	121
b. Muvazaa Anlaşması.....	122
c. Gizli İşlem	122
d. Kasıt.....	122
3. Muvazaanın Türleri	122
a. Mutlak Muvazaa.....	122
b. Nitelikli Muvazaa.....	123
4. Muvazaanın Hükümleri	123
5. Muvazaanın İspatı.....	124
§ 12 İRADE BOZUKLUĞU (SAKATLIĞI) KAVRAMI VE HALLERİ	125
I. İRADE BOZUKLUĞU (SAKATLIĞI) KAVRAMI	125
II. İRADE BOZUKLUĞU (SAKATLIĞI) HALLERİ	126
A. Yanılma (Hata)	126
1. Sözleşmenin Mahiyetinde Yanılma (b.1).....	126
2. Sözleşmenin Konusu Olan Şeyde Yanılma (b.2):	127
3. Sözleşme Yapılması İsteneden Kişinin Kimliğinde Yanılma (b.3).....	127
4. Sözleşme Yapılması İsteneden Kişinin Niteliğinde Yanılma (b.4)	127
5. Mikarda Yanılma (b.5)	128
6. Sözleşmenin Temel (Gerekli) Niteliklerinde Yanılma (TBK. m.32).....	128
B. Aldatma (Hile).....	129
C. Korkutma (İkrah).....	131
III. İRADE BOZUKLUĞUNUN SONUÇLARI	132
A. Sözleşmenin İptali.....	132
B. Tazminat ve Geri Verme Yükümü	133

§ 13. AŞIRI YARARLANMA (GABİN)	134
I. KAVRAM.....	134
II. ŞARTLARI.....	134
A. Objektif Şart	134
B. Sübjektif Şart	135
1. Karşı Tarafın Özel Durumu.....	135
2. Yararlanma (Sömürme) Kasti.....	135
III. HÜKÜMLERİ VE KULLANMA SÜRESİ.....	136
 ALTINCI KISIM	
TEMSİL, TEMSİL YETKİSİ VE YETKİSİZ TEMSİL	
§ 14. TEMSİL KAVRAMI, TÜRLERİ VE UNSURLARI.....	137
I. TEMSİL KAVRAMI	137
II. TEMSİLİN TÜRLERİ.....	138
A. Dolaylı Temsil	138
B. Doğrudan Temsil	138
C. Aktif Temsil – Pasif Temsil.....	139
D. Tek Başına Temsil – Birlikte Temsil	139
E. Kanuni Temsil – İrادي Temsil.....	139
F. Ticari Temsilci.....	139
III. TEMSİLİN UNSURLARI	140
A. Temsil Yetkisinin Verilmesi.....	140
B. Başkası Adına Hareket.....	142
C. Temsilin Geçerlilik Şartları.....	145
1. Ehliyete İlişkin Şartlar	145
2. Temsil Yetkisinin Şekli.....	145
3. İrade Bozukluğu Halinde.....	146
§ 15. TEMSİL YETKİSİNİN KAPSAMI, SINIRLANMASI, TEMSİLİN SONUÇLARI, SONA ERMESİ VE YETKİSİZ TEMSİL.....	146
I. TEMSİL YETKİSİNİN KAPSAMI	146
II. TEMSİL YETKİSİNİN SINIRLANMASI	148
A. Kişi Bakımından Sınırlamalar	148
1. Tek Başına Temsil – Birlikte Temsil.....	148
2. Alt Temsil Yetkisi	150
3. Temsilcinin Kendisi ile İşlem Yapması, Çifte Temsil ve Temsilcinin Kendisi Lehine İşlem	151
B. Konu Bakımından Sınırlandırma	152

1. Özel ve Genel Temsil Yetkisi	152
2. Talimat ile Sınırlama.....	153
3. Temsil Yetkisinin Zaman, Yer ve Miktar Bakımından Sınırlandırılması	154
III. TEMSİLİN SONUÇLARI.....	154
IV. TEMSİL YETKİSİNİN SONA ERMESİ	155
A. Temsil Yetkisinin Kendiliğinden Sona Ermesi.....	155
B. Temsil Yetkisinin Temsil Olunan tarafından Geri Alınması (Azil) veya Sınırlandırılması.....	156
C. Sona Ermenin İstisnaları	158
1. Temsil Olunanın İradesinden Kaynaklanan İstisnalar	158
2. İşin Özelliğinden Kaynaklanan İstisnalar	159
D. Sona Ermenin Sonuçları.....	160
V. YETKİSİZ TEMSİL.....	161
A. Kavram.....	161
B. Yetkisiz Temsilin Hukuki Sonuçları.....	162
1. Hukuki İşlemin Üçüncü Kişi Bağlaması	162
2. Temsil Olunanın Hukuki İşlemi Onaması.....	163
3. Temsil Olunanın Hukuki İşlemi Onamaması (Reddi)	165

İKİNCİ BÖLÜM

DOĞRUDAN DOĞRUYA KANUNDAN DOĞAN BORÇLAR KUSURLU-KUSURSUZ SORUMLULUK HALLERİ

BİRİNCİ KISIM

SORUMLULUK KAVRAMI, TÜRLERİ, İLKELERİ, SEBEPLERİ VE HUKUKİ SORUMLULUĞUN SINIFLANDIRILMASI

§ 16. SORUMLULUK KAVRAMI VE TÜRLERİ	169
I. SORUMLULUK KAVRAMI	169
II. SORUMLULUK TÜRLERİ	170
A. Sebebi Belirtilen Sorumluluk (-den Sorumluluk).....	170
B. Malvarlığı ile Sorumluluk (-ile Sorumluluk).....	170
1. Malvarlığı ile Sınırsız Sorumluluk	170
2. Malvarlığı ile Sınırlı Sorumluluk.....	171
§ 17. SORUMLULUK İLKELERİ VE SEBEPLERİ	172
I. SORUMLULUK İLKELERİ	172
II. SORUMLULUK SEBEPLERİ	172
A. Kusur.....	172
B. Sözleşme	172
C. Kanun.....	173

§ 18. HUKUKİ SORUMLULUĞUN SINIFLANDIRILMASI	173
I. KUSUR SORUMLULUĞU	173
II. KUSURSUZ SORUMLULUK	174
III. HUKUKA UYGUN FİİLLERDEN (FEDAKARLIĞIN DENKLEŞTİRİLMESİNDEN) DOĞAN SORUMLULUK	174
 İKİNCİ KISIM	
KUSUR SORUMLULUĞU (DAR ANLAMDA HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU)	
§ 19. KUSUR SORUMLULUĞU KAVRAMI VE UNSURLARI	175
I. KUSUR SORUMLULUĞU KAVRAMI	175
II. KUSUR SORUMLULUĞUNUN UNSURLARI	175
A. Fiil	175
B. Kusur	176
1. Kusur Kavramı	176
2. Kusuru Açıklayan Teoriler	177
a. Sübjektif Kusur Teorisi	177
b. Objektif teori	177
c. Tamamen Objektif Kusur Teorisi	178
3. Kusurun Türleri	179
a. Kast	179
b. İhmal	180
4. Kusurun Sübjektif Yönü: Ayırt Etme Gücü ve Yüklenebilirlik	181
a. Ayırt Etme Gücü	181
b. Yüklenebilirlik Ehliyeti (Sorumluluk Ehliyeti- İsnat Kabiliyeti)	182
C. Hukuka Aykırılık	183
1. Genel Olarak	183
2. Hukuka Aykırılığı Açıklayan Teoriler	184
a. Sübjektif Teori	184
b. Objektif Teori	185
3. Koruma Normları ve Objektif Hukuka Aykırılık Teorisinin Unsurları	185
4. Hukuka Aykırılık Bağı ve Normun Koruma Amacı Teorisi	188
5. Ahlaka Aykırı Fiil ile Kasten Zarar Verme	189
6. Hukuka Uygunluk Sebepleri	190
a. Kamu Yetkisinin Kullanılması	190
b. Özel Hukuktan Doğan Bir Hakkın Kullanılması	191

c.	Zarar Görenin Rızası	191
d.	Vekaletsiz İşgörme	191
e.	Haklı (Meşru) Savunma	192
f.	Zorunluluk (Iztırar) Hali	193
g.	Kendi Hakkını Koruma	194
D.	Uygun İlliyet (Nedensellik) Bağı	194
1.	İlliyet Bağını Kesen Sebepler	195
a.	Mücbir Sebep	196
aa.	Mücbir Sebep Kavramı ile Beklenmedik Hal Kavramı.....	196
bb.	Mücbir Sebep ile Umulmayan Halin Sonuçları	197
b.	Zarar Görenin Ağır Kusuru.....	197
c.	Üçüncü Kişinin Ağır Kusuru	198
2.	Sebeplerin Çokluğu	199
a.	Ortak İlliyet.....	199
b.	Yarışan İlliyet.....	199
c.	Alternatif İlliyet	200
E.	Hukuka Aykırılık Bağı	200
F.	Zarar.....	201
1.	Maddi Zarar.....	202
2.	Manevi Zarar	203

ÜÇUNCÜ KISIM

KUSURSUZ SORUMLULUK HALLERİ

§ 20. KUSURSUZ SORUMLULUĞA İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER VE KUSURSUZ SORUMLULUK HALLERİ	205	
I.	KUSURSUZ SORUMLULUK KAVRAMI	205
II.	KUSURSUZ SORUMLULUĞU GEREKTİREN DÜŞÜNCELER.....	206
A.	Yarar İle Zarar Arasındaki Bağlılık (Nimet-Külfet) Düşüncesi	206
B.	Sebebiyet Düşüncesi.....	206
C.	Hakkaniyet Düşüncesi.....	207
D.	Hakimiyet Düşüncesi	207
E.	Tehlike Düşüncesi	207
III.	KUSURSUZ SORUMLULUĞUN GENEL İLKELERİ (ÖZELLİKLERİ)	208
IV.	KUSURSUZ SORUMLULUĞUN SINIFLANDIRILMASI	209
A.	Hakkaniyet Fikrine Dayanan Sorumluluk	209
B.	Olağan Sebep Sorumluluğu	210
C.	Tehlike Sorumluluğu	210

§ 21. KUSURSUZ SORUMLULUĞUN TÜRLERİ	212
I. HAKKANIYET SORUMLULUĞU.....	212
A. Genel Olarak.....	212
B. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	213
C. Sorumluluğun Şartları	214
1. Olumlu Koşullar	214
a. Haksız Fiile İlişkin Unsurlar.....	214
b. Hakkaniyet Sebeplerinin Varlığı.....	215
2. Olumsuz Koşullar	216
a. Zarar Veren Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmamalıdır	216
b. Daha Ağır Bir Sorumluluk Sebebi Olmamalıdır	217
II. OLAĞAN SEBEP (ÖZEN) SORUMLULUĞU	217
A. Adam Çalıştıranın Sorumluluğu.....	218
1. Sorumluluğun Şartları.....	218
a. Çalışan ve Çalıştıran Arasında Bir Hizmet İlişkisinin Bulunması	218
b. Zarar, Çalışan Tarafından İşin Görülmesi Sırasında Geçerleşmelidir	219
c. Çalışanın, Üçüncü Kişiye Zarar Vermiş Olması Gerekir	220
d. Çalışanın Eylemi ile Doğan Zarar Arasında İlliyet Bağı Bulunmalıdır	220
e. Kurtuluş Kanıtı Getirilmemiş Olmalıdır	220
aa. Çalışan Seçiminde Özен Gösterme	220
bb. Çalışana Emir Ve Talimat Vermede Özен Gösterme	221
cc. Çalışanın Gözetim Ve Denetiminde Özén	221
dd. Kurtuluş Kanıtının İspatı	222
2. Çalışana Rücu Hakkı.....	222
B. Yardımcı Kişilerin Eylemlerinden Doğan Sorumluluk	223
C. Hayvan Bulunduranların Sorumluluğu	224
1. Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	224
2. Sorumluluğun Şartları.....	225
a. Hayvan Bulundurma İlişkisi.....	225
b. Zarar, Hayvanın İçgündüsel Davranışı ile Meydana Gelmelidir	227
c. Hayvan Bulunduran Kurtuluş Kanıtı Getirememiş Olmalıdır	227
3. Hayvan Üzerinde Alıkoyma Hakkı.....	228

D.	Bina ve Diğer Yapı Eseri Maliklerinin Sorumluluğu	228
1.	Sorumluluğun Hukuki Niteliği	228
2.	Sorumluluğun Şartları	229
a.	Bir Yapı Eseri Mevcut Olmalıdır	229
b.	Yapı Eseri İle Malik Arasında Mülkiyet İlişkisi Olmalıdır	230
c.	Yapı Eserinde Bir Bozukluk veya Bakım Eksikliği Olmalıdır	230
3.	Malike Rücu Hakkı.....	231
E.	Ev (Aile) Başkanının Sorumluluğu	231
1.	Sorumluluğun Hukuki Niteliği	231
2.	Sorumluluğun Şartları	232
a.	Ev Başkanlığı İlişkisinin Varlığı	232
b.	Zarar Verici Davranışın Gerçekleştiği Sırada Ev Başkanlığı İlişkisinin Bulunması	233
c.	Zarar, Gözetim Altındaki Kimsenin Davranışından Doğmalıdır.....	233
d.	Gözetim Altındaki Kimselerin Fiili, Aynı Zamanda Hukuka Aykırı Nitelik Taşıması Gerekmektedir	234
e.	Ev Başkanının Kurtuluş Kanıtı Getirememiş Olması	234
3.	Ev Başkanın Rücu Hakkı.....	235
F.	Taşınmaz Malikinin Sorumluluğu.....	235
1.	Genel Olarak	235
2.	Sorumluluğun Hukuki Niteliği	236
3.	Sorumluluğun Şartları	237
a.	Taşınmaz Üzerinde Bir Aynı Hak Bulunmalıdır	237
b.	Taşınmaz, Maliki Tarafından Taşın Kullanılmalıdır	237
4.	Sorumluluğun Sonuçları.....	240
G.	Diğer Kusursuz Sorumluluk Halleri	240
§ 22. TEHLİKE SORUMLULUĞU.....	240	
I.	GENEL TEHLİKE SORUMLULUĞU	241
II.	ÖZEL TEHLİKE SORUMLULUĞU – MOTORLU ARAÇ İŞLETENLERİN SORUMLULUĞU.....	243
A.	Motorlu Araç İşletenlerin Sorumluluğu	243
B.	Sorumluluğun Şartları	243
1.	Kazaya Bir Motorlu Araç Neden Olmalıdır	243
a.	Motorlu Araç Kavramı	243
b.	Kaza Kavramı	244
2.	Araç İşletilme Halinde Olmalıdır	245

a.	Makine Tekniği Görüşüne Göre	245
b.	Trafiğe Çıkarma Görüsü	246
3.	Aracın İşletildiği Yer Karayolu Olmalıdır	246
4.	Aracın İşletilmesi Nedeni ile Bir Zarar Doğmalıdır	247
a.	Kişiye Verilen Zararlar Bakımından	247
b.	Şeye İlişkin Zararlar	248
5.	Zarar ile Fiil Arasında Uygun İlliyet Bağı Bulunmalıdır	248
6.	İşlenen Kurtuluş Kanıtı Getirememiş Olmalıdır	248
C.	Sorumlu Tutulacak Kişi	250
1.	İşlenen Kavramı	250
2.	İşlenen Çeşitleri	251
a.	Gerçek İşlenen	251
aa.	Araç Sahibi	251
bb.	Aracın Mülkiyeti Muhabaza Kaydıyla Alıcısı	251
cc.	Aracın Uzun Süreli Kiracısı, Ariyet ve Rehin Alanı	252
dd.	Adına Sigorta Polisi Düzenlenen Kişiler	252
ee.	Birden Çok İşlenen	252
b.	Farazi İşlenen	253
aa.	Motorlu Araçla İlgili Mesleki Faaliyyette Bulunan Kişiler	253
bb.	Yarış Düzenleyicileri	253
cc.	Motorlu Aracı Çalan veya Gasbeden Kişiler	254
dd.	Devlet ve Diğer Kamu Tüzel Kişileri	255
III.	KARAYOLLARI TRAFİK KANUNDA DÜZENLENEN DİĞER SORUMLULUK HALLERİ	256
A.	İşletilme Halinde Olmayan Bir Aracın Sebep Olduğu Zarardan Sorumluluk	256
1.	Zarar İşletilme Halinde Olmayan Bir Motorlu Aracın Sebep Olduğu Trafik Kazasından Doğmalıdır	256
2.	Zarar Gören, Kazanın Oluşumunda İşlenen veya Eylemlerinden Sorumlu Tutulduğu Kişilere İlişkin Bir Kusurun Varlığını İspat Etmelidir	257
3.	Zarar Gören, Kazaya Araçtaki Bir Bozukluğun Sebep Olduğunu İspat Etmelidir	257
B.	Trafik Kazası Sonrası Yardım Faaliyetinde Bulunma	257
C.	Genel Hükümlere Tabi Sorumluluk	258
1.	Genel Olarak	258

2. İşletenin Araçtan Hatır İçin Yararlanan Kişilere Karşı Sorumluluğu.....	259
3. İşletenin, Yolcu Beraberinde Bulunan Bagaj ve Benzeri Eşyalar Dışında Kalan Eşyalara Gelen Zararlar Nedeniyle Sorumluluğu.....	259
4. İşletenin, Aracın Çalınmış veya Gasbedilmiş Olduğunu Bildiği Halde Araca Binen Kişilerin Uğradığı Zararlardan Sorumluluğu.....	260
5. Motorlu Bisiklet Sürücülerinin Hukuki Sorumluluğu.....	261
6. Manevi Tazminat Talepleri.....	261
7. Aracın Uğradığı Zarardan Dolayı İşletenin Malike Karşı Sorumluluğunda.....	261
8. Yarışta, Yarışçılar veya Onlarla Birlikte Araçta Bulunanların Uğrayacakları Zararlarda, Gösteride Kullanılan Araçların Uğradığı Zararlardan Doğan Sorumluluk.....	261
III. DİĞER TEHLİKE SORUMLULUKLARI.....	262
§ 23. HAKSIZ FİİLİN SONUCU - HAKSIZ FİİL TAZMİNATI VE HÜKÜMLERİ.....	262
§ 24. HAKSIZ FİİL ZAMANAŞIMI	264
I. ZAMANAŞIMI KAVRAMI	264
II. ZAMANAŞIMI SÜRELERİNİN İŞLEVİ	265
III. ZAMANAŞIMI SÜRELERİ.....	266
A. Kısa Süreli (Nispi) Zamanaşımı Süresi	266
1. Zararın Öğrenilmesi.....	266
2. Tazmin Yükümlüsünün Öğrenilmesi.....	267
B. On Yıllık Zamanaşımı Süresinin Başlangıcı	268
C. Ceza Zamanaşımı Süresi.....	269
§ 25. CEZA HUKUKU İLE MEDENİ HUKUK ARASINDAKİ İLİŞKİ	269
I. GENEL OLARAK	269
II. CEZA HUKUKUNDA YÜKLENEBİLİRLİK KAVRAMI	270
§ 26. SEBEPSİZ ZENGİNLEŞMEDEN DOĞAN BORÇLAR	271
I. KAVRAM	271
II. SEBEPSİZ ZENGİNLEŞMENİN UNSURLARI	272
A. Zenginleşme.....	272
B. Zenginleşmenin Başkasının Aleyhine Olması.....	273
C. Zenginleşme İle Zenginleştirici Eylem Arasında Nedensellik (İlliyet) Bağı Bulunmalıdır	273
D. Zenginleşme Haklı Bir Nedene Dayanmamalıdır	274
III. SEBEPSİZ ZENGİNLEŞMENİN NETİCESİ: İADE DAVASI	275
IV. SEBEPSİZ ZENGİNLEŞMEDE ZAMANAŞIMI	275

DÖRDÜNCÜ KISIM	
BORÇLARIN İFASI – BORÇLARIN İHLALİ	
§ 27. İFA KAVRAMI, UNSURLARI VE İFA ENGELLERİ	277
I. İFA KAVRAMI	277
II. İFA YERİ	277
III. İFA ZAMANI	278
§ 28. İFA İHLÄLLERİ (BORCUN YERİNE GETİRİLMEMESİ)	280
I. KUSURLU VE KUSURSUZ İMKÄNSIZLIK (BORCUN HİC YERİNE GETİRİLMEMESİ - ADEMİ İFA - ÖDEMEME)	281
II. BORCUN GEREĞİ GİBİ İFA EDİLMEMESİ (KÖTÜ İFA – SÖZLEŞMENİN MÜSPET İHLALLERİ)	282
A. Kavram	282
B. Borcun İfa Edilmemesinin Sonuçları	282
1. Aynen İfa	283
2. Tazminat	283
3. Temerrüt (Borcun Zamanında İfa Edilmemesi)	285
§ 29. BORÇLUNUN TEMERRÜDÜ	285
I. BORÇLUNUN TEMERRÜDÜ ŞARTLARI	285
II. BORÇLU TEMERRÜDÜNÜN SONUÇLARI	286
A. Borçlu Temerrüdünün Genel Sonuçları	286
1. Tazminat	287
2. Kazadan Dolayı Sorumluluk	287
B. Borçlu Temerrüdünün Özel Sonuçları	287
1. Para Borçlarında	288
a. Temerrüt Faizi	288
2. Aşkın Zarar (Ek Zarar, Munzam Zarar)	290
C. İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşmelerde Temerrüt	290
1. Mehil (ek süre)	290
2. Alacaklarının Seçimlik Hakları	291
D. Kısmi Temerrüt	292
§ 30. ALACAKLININ TEMERRÜDÜ	292
§ 31. SORUMSUZLUK ANLAŞMASI.....	294
§ 32. ALACAK (SÖZLEŞMESEL) ZAMANAŞIMI	295
I. GENEL OLARAK	295
II. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN İŞLEMİYE BAŞLAMASI VE HESAPLANMASI	296
III. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN DURMASI	296
IV. ZAMANAŞIMIN KESİLMESİ	297
V. ZAMANAŞIMININ HÜKÜMLERİ VE ÖZELLİKLERİ	298

§ 33. PARA BORÇLARINDA FAİZ	299
I. FAİZ KAVRAMI VE UNSURLARI.....	299
II. FAİZİN HUKUKİ NİTELİĞİ	300
A. Faizin Asıl Alacağa Bağlı Olması (Fer’ilik Kuralı)	300
B. Faizin Asıl Alacaktan Bağımsız Olması (İstisna)	300
III. FAİZİN TÜRLERİ: ANAPARA - TEMERRÜT FAİZİ AYRIMI.....	301
IV. ANAPARA (SERMAYE) FAİZİ HAKKINDAKİ TBK. m.88 HÜKMÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ	302
V. ANAPARA VE TEMERRÜT FAİZİNE SINIR GETİREN TBK. M.88 VE 120 HÜKÜMLERİNİN, TİCARİ İŞLERDE GEÇERLİ OLUP OLMADIĞI MESELESİ	305
A. Sınırlamaların Ticari İşlerde De Geçerli Olduğu Görüşü.....	305
B. Sınırlamaların Ticari İşlerde Geçerli Olmadığı Görüşü	306
VI. KANUNİ FAİZ	307
 ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
BORÇLARIN SONA ERMESİ, BORÇ İLİŞKİSİNDE TARAF DEĞİŞİKLİKLERİ,	
BORÇLARIN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİLERİ İLE BORÇ İLİŞKİSİNDE ÖZEL DURUMLAR	
§ 34. BORÇLARIN SONA ERMESİ	309
I. İFA.....	309
II. İBRA	309
III. YENİLEME (TECDİT).....	310
IV. ALACAKLI VE BORÇLU SİFATLARININ BİRLEŞMESİ	310
V. SONRAKİ KUSURSUZ İMKÂNSIZLIK	311
VI. TAKAS	312
A. Takas Kavramı ve Kapsamı	312
B. Takasın Şartları	312
C. Alacaklarının Rızasıyla Takas Edilebilir Alacaklar.....	313
D. Takasta Bazı Özel Durumlar	313
E. Takas-Mahsup Farkı.....	313
§ 35. BORÇ İLİŞKİSİNDE taraf değişiklikleri	314
I. ALACAĞIN DEVİRİ (TEMLİKİ)	314
A. Temlik Türleri.....	315
1. İradı devir (Rizai temlik)	315
2. Yasal Devir (Kanuni Temlik).....	315
3. Yargısal (Mahkeme Hükümü ile) Devir.....	315
B. İradı Devrin Şartı : Devre Uygun Bir Alacağın Bulunması.....	315
C. Devrin Anlaşmasının Kapsamı ve Şekli.....	316
D. Devrin Hükümleri ve İfanın Kime Yapılacağı	316
E. Devredenin Garanti Sorumluluğu	318

II.	BORCUN ÜSTLENİLMESİ (NAKLİ)	319
A.	Kavram	319
B.	İç ve Dış Üstlenme Sözleşmesi	319
C.	Borcun Üstlenilmesinin Hükümleri (Borçlunun Değişmesinin Sonuçları)	320
III.	BORCA KATILMA	321
IV.	MALVARLIĞININ VEYA İŞLETMENİN DEVRALINMASI	322
V.	İŞLETMELERİN BİRLEŞMESİ VE ŞEKLİ DEĞİŞTİRMEŞİ	322
VI.	SÖZLEŞMENİN DEVRI	322
VII.	SÖZLEŞMEEYE KATILMA.....	323
§ 36.	BORÇ İLİŞKİLERİNİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİSİ	324
I.	ALACAKLIYA HALEF OLMA.....	324
II.	ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN FİİLİNİ ÜSTLENME (EDİMİNİ TAAHHÜT).....	324
III.	ÜÇÜNCÜ KİŞİ YARARINA (LEHİNE) SÖZLEŞME.....	325
§ 37.	BORÇ İLİŞKİLERİNDE ÖZEL DURUMLAR	326
I.	MÜTESELSİL BORÇLULUK	326
A.	Kavram	326
B.	Müteselsil Borçluluğun Şartları	327
C.	Hükümleri.....	327
1.	Alacakıyla Borçlular Arasındaki İlişkisi	327
2.	Borçluların Kendi Aralarındaki İç İlişki (Rücu ve Halefiyet)	329
II.	MÜTESELSİL ALACAKLILIK İLİŞKİSİ	329
III.	KOŞULA (ŞARTA) BAĞLI SÖZLEŞMELER	330
A.	Koşul Kavramı ve Türleri (Erteleyici veya Bozucu Koşul)	330
B.	Koşulun Ortak Hükümleri.....	331
IV.	BAĞLANMA PARASI, CAYMA PARASI VE CEZA KOŞULU.....	333
A.	Bağlanma Parası (Pey Akçesi -Kapora-)	333
B.	Cayma Parası (Pişmanlık Akçesi, Dönme Cezası).....	333
C.	Ceza Koşulu	334
1.	Kavram ve Kapsam	334
2.	Türleri	335
a.	Seçimlik Ceza Koşul.....	335
b.	İfaya Eklenen Ceza Koşul	335
c.	İfayı Engelleyen Ceza Koşul (Dönme Cezası).....	335
SEMALAR.....	337	
KAYNAKLAR.....	409	
KONU VE KAVRAM DİZİNİ	413	